

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 19 Kasım 2013
Sayı : 1100

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye tarımında 1980'den bu yana serbest piyasa politikaları uygulanıyor. Üretim girdileri temini ve pazarlamasını özel sektör tamamen ele geçirdi. Girdi fiyatlarını istedikleri oranda artırıyorlar. Ürün fiyatlarını üreten çiftçiler değil, ürün alımını yapan özel sektör tek başına belirliyor.

Devletin piyasayı "düzenlediği" bazı ürünlerde örneğin buğdayda açıkladığı fiyatları her yıl enflasyon oranında arttırdığını belirtiyor. Üretim girdisi sağlayan özel sektör ise her yıl enflasyona göre değil, enflasyonun çok daha üstünde girdilere zam yapıyor.

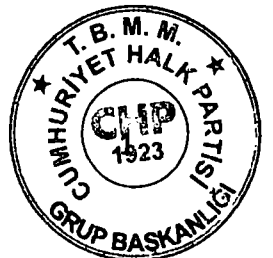
Ayrıca devlet açıkladığı fiyatın gerçekleşmesi için piyasada etkili bir rol üstlenmiyor. Bu nedenle ürün fiyatları devlet tarafından açıklanan fiyatların altında seyrediyor.

Üretim girdilerinin belirlenmesinde de çiftçilerin bir rolü yok. Çiftçiler üretim girdilerini alırken pazarlık yapma olanağına da sahip değiller. Adlarına toplu pazarlık yapacak çiftçi sendikaları için Mecliste iç hukuk düzenlemesi yapılmıyor.

Hububat, beslenme kültürümüzde temel gıdadır. Ekili alanların yüzde 75'inde hububat üretilir. Halkın tamamı hububat ürünlerini tüketir. Yılda en az 18,5 milyon ton buğday üretilmesi halinde ülke insanının ihtiyacı karşılanmış olur. Bu bakımdan hububatta uygulanan fiyat politikaları hem üretici hem de tüketici için önemlidir.

Buğdayın 2011'deki alım fiyatı, 0.605 TL, 2012'de 0.665 TL olarak belirlendi. Veriler bize her iki yılda buğday alım fiyatlarının bir önceki yıla göre yüzde 10 civarında artırıldığını gösteriyor.

Fiyatların enflasyon oranına göre belirlendiği hükümet tarafından belirtildi. En önemli girdilerinden biri olan gübrenin fiyatı ise, 2011'de yüzde 35, 2012'de yüzde 15.40 oranında arttı. Yani hububat artış fiyatı, girdilerin fiyat artışının gerisinde kaldı.

2013 yılı için hükümet, Anadolu kırmızı sert (AKS) ekmeklik buğday fiyatının tonunu 720 Lira olarak belirledi. Bu belirlemeyle 2012 yılına göre buğday alım fiyatında yüzde 8.27 civarında artış yapılmış oldu. Üretim girdileri ise, 2012-2013 sezonunda yüzde 15 ile 30 arasında arttı. Bakan Mehdi Eker açıklamasında yine enflasyon oranında artış yapıldığını belirtti. Fakat buğdayın fiyatı piyasada Tarım Gıda ve Hayvancılık Bakanlığının açıkladığı gibi de gerçekleşmedi. Piyasada buğdayın yüzde 85'ine yakını 50-55 kuruşa ancak alıcı buldu.

Çiftçiler diyor ki “2013 buğday fiyatı ton bazında 720 lira olarak açıklandı. Fakat piyasada fiyatlar daha düşük gerçekleşti. Bu yıl buğdayını bekletme gücüne sahip olmayan bizim gibi yoksul çiftçiler (yüzde 80-85'i), buğdayını yemlik fiyatına elden çıkarttı. Yani buğdayın kilosunu 58-61 kuruştan sattı. Bekletme gücüne sahip olanlar 1-2 ay sonra aynı kalite buğdayı 80-85 krş/kg'dan sattı. Fiyatın düşmesini ancak TMO'nun piyasa girmesi ve açıklanan fiyat üzerinden alım yapması engelleyebilirdi. TMO piyasaya yeterince girmedi. Açıkladığı fiyatın arkasında durmadı. Bizi tüccara yem etti” diyor

Örneğin Kastamonu'da çiftçiler TMO bile olmadığı için 55 kuruşa buğdayı satmak zorunda kalıyor. Hatta karşılığında para bile alamayıp un ve yem alabiliyor. Kastamonu'da bu yüzden göç artarak devam ediyor, topraklar işlemez hale geliyor.

Çiftçilerin borsaya güveni yok. Aynı kalite buğdayın kilosu borsada bir gün 65 kuruşa, ertesi gün 70-75 kuruşa satılabiliyor. TMO herhangi bir tüccar gibi davranıyor

Çiftçi kâr mı etti, zarar mı etti bakılmadan borsaya gelen bütün ürünlerden yüzde 2 stopaj kesiliyor. Yüzde 1 bağ-kur için kesinti yapılıyor. Borsa, gelen üründen yüzde 0,60 kesiyor, bir de 20 lira kantar parası alınıyor.

Üretim girdilerinin fiyatı yetmişli yıllarda iyiydi, 80'li yıllarda kötüleşti, 90'lı yıllar 80'li yılları arattı. 2000'li yıllarda büsbütün kötüleşti. 1970'li yıllarda 1 kg buğday ile iki kilo gübre alınabiliyordu, aynı yıllarda 1 kg buğday, iki litre mazot almaya yetiyordu.

Şimdilerde çiftçiler, 1 kg gübre almak için 2,5 kg buğday, 1 litre mazot almak için 8 kg buğday satması gerekiyor.

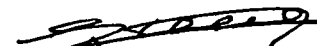
Türkiye'nin toprak potansiyeli, iklimi, jeopolitik durumu insanlarımız ile hayvanlarımızın hububat ihtiyacını karşılayabilecek potansiyele sahiptir. Uygulanan bu serbest piyasa politikaları sonucunda hububatta ithalatçı konuma geriletilmiş durumda olduğumuz için alınması gereken önlemlerin tespiti, çiftçilerin mağduriyetlerinin ortaya çıkarılması ve üretimin teşviki amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM'nin 104 ve 105. maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

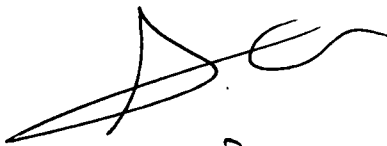

Mevlüt Duda
Hatay Mv

Hesur Akel
HATAY

Süleyman Çelebi

İstanbul Milletvekili

~~~~
Ali Sarıbaş
Çankırı Mv.


İhsan Öster
İstanbul Mv

Mehmet Hacıoğlu
2015'den M.İ.

İhsan KALKAVAN
Samsun M.VK



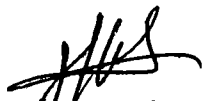
~~~~

Haluk Ahmet Özlü
Balıkesir

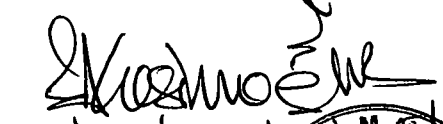

Serdar Danoğlu
İst M

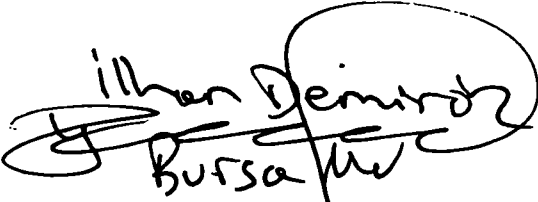
~~~~
Haydar Ak
Kocaeli Mv

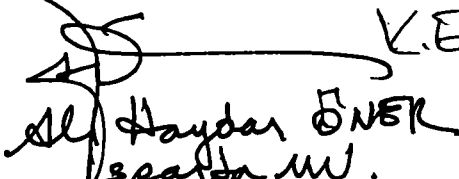
Gürkut Akar
Antalya Mv.

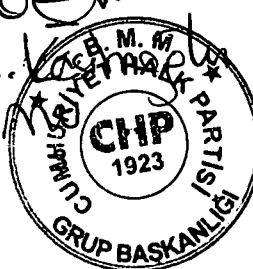

Mehmet Seker
Gaziantep

Hakan ÖREN
Manisa Mv

Mehmet S. Karaman
K.E.İ

İlhan Demirel
Bursa Mv

Ali Haydar ÖNER
İsparta Mv.

1100

